



UMHVERFISSTOFNUN

# Stjórnun friðlýstra náttúruminja í umsjón Umhverfisstofnunar

*Ársfundur náttúruverndarnefnda sveitarfélaga og Umhverfisstofnunar*

*Garðabæ*

*24. október 2013*

Hildur Vésteinsdóttir

# Markmið og stefna Umhverfisstofnunar

- Gildistími: 2013 – 2017
  - Hreint haf og vatn
  - Heilnæmt umhverfi
  - Hreint loft og takmörkun gróðurhúsaáhrifa
  - Grænt samfélag
  - Verndun náttúru og líffræðilegrar fjölbreytni
  - Sjálfbær nýting auðlinda
  - Samþætting og eftirfylgni
  - Leiðandi stofnun



# Markmið og stefna Umhverfisstofnunar

- Gildistími: 2013 – 2017
  - Hreint haf og vatn
  - Heilnæmt umhverfi
  - Hreint loft og takmörkun gróðurhúsaáhrifa
  - Grænt samfélag
  - Verndun náttúru og líffræðilegrar fjölbreytni
  - Sjálfbær nýting auðlinda
  - Samþætting og eftirfylgni
  - Leiðandi stofnun



# Verndun náttúru og líffræðilegrar fjölbreytni

- Við verndum lífríki og jarðminjar fyrir komandi kynslóðir
- Við viljum koma á neti verndarsvæða og vinna að gerð verndaráætlana fyrir friðlýst svæði á landinu.
- Eftirlit og umsjón með friðlýstum svæðum verður eft.
- Hefta þarf útbreiðslu framandi ágengra tegunda





UMHVERFISSTOFNUN

Friðlýstar náttúruminjar í umsjón Umhverfisstofnunar

# Rammi við gerð verndaráætlana

# Stjórnun og umsjón friðlýstra náttúruminja - grunnurinn

- Skýr markmið friðlýsingar
- Stefnumótun
- Áætlanagerð
  
- *Raunhæf markmið og leiðir*



Markmið Umhverfisstofnunar er að vinna að vernd, viðhaldi, endurheimt og nýtingu þeirra auðlinda sem felast í náttúru Íslands með sjónarmið um líffræðilega fjölbreytni, varðveislu jarðmyndana og landslagsheilda að leiðarljósi.

Við viljum:

Að verndun og stjórnun friðlýstra náttúruminja byggi á traustum grunni og fagmennsku

Að fólk geti notið friðlýstra náttúruminja til framtíðar

Vinna saman að verndun og stjórnun friðlýstra náttúruminja

# Markmið verndaráætlana

- Að móta framtíðarsýn, setja markmið og benda á leiðir að markmiðum um verndun og stjórnun friðlýstra náttúruminja
  - ~ Greinargóðar og aðgengilegar
  - ~ Hnitmiðaðar og auðlesnar
  - ~ Nákvæmar og hlutlægar
  - ~ Markvissar og rökréttar
  - ~ Ásættanlegar og áhugahvetjandi
  - ~ Skýrar og hagnýtar
  - ~ Einbeittar og árangursríkar

IUCN



UMHVERFISSTOFNUN



# Verndaráætlanir

- Skilgreindur gildistími með endurskoðunarákvæði
- Staðfærðar að hverju svæði og ástandi þess
- Mæta þörfum viðkomandi náttúruminja
- Raunhæfar og framkvæmanlegar
- Sveigjanlegar og taka mið af aðlögunar- og viðbragðsstjórnun
- Nákvæm, mælanleg og tímasett markmið
- Unnar af fagmennsku með áherslu á samráð





UMHVERFISSTOFNUN

# Ferlið við gerð verndaráætlana

# Ferlið

1. Undirbúningur
2. Greining og lýsing
  - ~ Gagnaöflun
  - ~ Greining gagna
  - ~ Greining styrkleika, veikleika, ógna og tækifæra
3. Stefna og aðgerðir
  - ~ Framtíðarsýn
  - ~ Markmiðssetning
  - ~ Leiðir að markmiðum
4. Tillaga að verndaráætlunar til kynningar
5. Endurskoðun tillagna
6. Fullbúin verndaráætlun
7. Staðfesting ráðherra þar sem við á
8. Vöktun og endurmat
9. Endurskoðun verndaráætlunar



# Hvað þarf að koma fram í verndaráætlun?

- Samantekt
- Inngangur
  - Lagalegur og stjórnsýslulegur rammi
  - Alþjóðleg ábyrgð
  - Leiðarljós
  - IUCN verndarflokkur
  - Meginmarkmið og undirmarkmið
- Lýsing á helstu náttúru- og menningarminjum
- Svæðisskipting
- Markmið fyrir einstök svæði
- Markmið fyrir náttúru- og menningarminjar svæðisins
- Félagslegur og efnahagslegur ávinningur
- Útivist og hreyfing
- Hefðbundin landnotkun
- Ferðaþjónusta og annar rekstur
- Innviðir og mannvirki
- Innri starfsemi
- Gildistími
- Athugasemdir
- Aðrar áætlanir
  - Framkvæmda og aðgerðaáætlun
  - Sérstakar starfsáætlanir





UMHVERFISSTOFNUN

Takk